

Referat nabopratt Rømskog og Aurskog-Høland 22102015

Tilstede fra Rømskog: ordfører Thor Håkon Ramberg, Jan Birger Holth, Gudbrand Kvaal, rådmann Anne Kirsti Johnsen

Tilstede fra Aurskog-Høland: ordfører Roger Evjen, Jan Mærli, Odd Gunnar Holtet, Hans Sauge (fra punkt 3), rådmann Siri Hovde, saksbehandler Else Marie Stuenæs

1. Oppsummering av situasjonen i kommunene etter valget.

Rømskog

- Fortsatt formannskapet som styringsgruppe.
- Styrer etter vedtaket som ble gjort i sommer der retningen tilspisset seg mot Aurskog-Høland og vendte ryggen til Indre Østfold.

Aurskog-Høland

- Kommunestyret er konstituert.
- Kommer sak i formannskapet 26102015 om forlengelse av styringsgruppen til de får avgitt innstilling i kommunestyresaken om alternativer til framtidig kommunestruktur.
- Planen er å lande på reelle alternativer.

2. Avklaringer i forhold til Fet og Sørumsund

- Aurskog-Høland har hatt møte med Fet og Sørumsund. De har tidligere ikke ønsket å ha med Rømskog videre i prosessen. Aurskog-Høland er tydelige på at Rømskog skal med hvis prosessen med Fet og Sørumsund skal gå videre. Begge kommunene signaliserte at de var åpne for å ha med Rømskog framover.
- Skedsmo saksframlegg til møte 11.11 innebærer et veivalg for Fet og Sørumsund.
- Sørumsund har fått tilsendt forslag til utredningsmal og framdriftsplan som de skal ta stilling til på styringsgruppemøte 4.11.
- Fet har fått tilsvarende. De ønsker å avholde møter med Sørumsund og Skedsmo før de tar stilling. Det er ikke angitt noe avklaringstidspunkt.
- Aurskog-Høland er tydelig på at 14. 12 er deadline for oss i forhold til aktuelle alternativer.
- Noen kommuner har ønske om å ekspandere fordi de trenger mere rom, mens andre som Fet ikke har det samme behovet. Rømskog setter pris på at Aurskog-Høland setter som krav at Rømskog skal være med så vi ikke blir sittende som en liten avkrok.
- Rømskog ønsker først og fremst å være en egen kommune slik de også oppfatter Aurskog-Hølands vedtak. Usikkerheten i inntektssystemet gjør at vi gjerne vil inngå en intensjonsavtale. Rømskog er avhengig av å kjøpe tjenester fra andre kommuner og står med et bein i AHK og et i Indre Østfold. Det er et ønske om å samle kjøp av tjenestene et sted.
- Vi bør også se på muligheten for å flytte fylkesgrensen.
- Rømskog ønsker å ha et tettere samarbeid mellom kommunene. Vi er lettere å diskutere med dersom det er dere og oss enn hvis dere tenker utover mot Fet og Sørumsund. Vi er avhengig av å kjøpe tjenester. Vi skjønner selvsagt at dere snakker med Fet og Sørumsund.
- Rømskog ønsker seg en stor landkommune. Vår grense går nok mot Skedsmo.

- Hvilke signaler har regjeringen fått gjennom lokalvalget? Enhver forflytting av grensen mot Oslo er en sentralisering. Da flyttes tyngdepunktet innover.
- Det er få signaler fra regjeringen på inntektssystem og andre avgjørende punkter. Det eneste som står igjen er anmodningen om fylkesmennenes egen utredning. Størrelsen har jo Aurskog-Høland i forhold til ekspertutvalgets kriterier, noe som gjør at kommunen er en drivbar enhet.
- Det er varslet et brev fra kommunalministeren til fylkesmennene i slutten av oktober om kommunereformen.
- Alt kommer i etterkant hele tiden. Noe som gjør at vi kan jobbe godt og finne en god løsning, men så kommer det kanskje noen store oppgaver som snur opp ned på alt. Det er vanskelig også at fylkesmannen skal overstyre den politiske og demokratiske prosessene i kommunene.
- For Aurskog-Høland har det vært viktig å holde på den åpne prosessen mot alle nabokommunene, for så å foreta retningsvalg i desember.
- Viktig å klargjøre at Rømskog synes det er ok at Aurskog-Høland går videre med Fet og Sørum. Vi må se på eventuelt kjøp i tjenester i etterkant av denne prosessen. Samtidig er det viktig for oss å være klare på at vi ikke kan subsidiere tjenester med de kravene til effektivitet som stilles til vår virksomhet. Det må dere ta med dere i videre prosess.
- Rømskog kommer ikke til å ta stilling til noe før inntektssystemet er på plass.
- Rømskog har full forståelse for at dere kjører prosessen videre med Fet og Sørum. Gjør det på en grundig og god måte. Full støtte fra oss.
- For at Rømskog skal kunne vurdere egen kommune mot sammenslåing, må vi se på alle avtalene våre og se på mulighet for å utvide tjenestene. Den runden må vi gå med Aurskog-Høland.
- Kravene gjør at vi må kjøpe fler og fler tjenester. Det skaper en avhengighet. For oss er det viktig å få på plass en oversikt og se på mulighetene for utvidelse av kjøp av tjenestene før avgjørelsen.
- Nes fremmer sak om å bestå som egen kommune i november.
- Glomdalsutredningen er ferdig. Aurskog-Høland har vært tydelige på at Eidskog må komme på banen hvis de er interesserte.
- Fylkesgrensen er en utfordring for oss, men den var en beskyttelse på 60-tallet. Mange av de offentlige ordningene/statlige funksjoner går på tvers av fylkesgrensene. Fylkene skal begynne å snakke sammen. Kanskje vi bør gjøre en analyse av om vi ønsker å gjøre en endring? Dette er en viktig premiss for hele diskusjonen om kommunesammenslåing.
- Vi får finne ut hvor prosessen mellom Akershus og Østfold står. Skal det gjøres en utredning sammen? Hvem sitter på saken i fylket?

3. Veien videre for kommunereformarbeidet i Rømskog og Aurskog-Høland.

- Det har blitt nevnt to veier videre: intensjonsavtale/videre drift av kommunereformen og kjøp av tjenester. Disse to henger sammen, men må kjøres som to separate prosesser.
- Intensjonsavtale-løpet krever at det settes opp en framdriftsplan. Avtalen må være klar i god tid før beslutningsmøtene i kommunene i juni.
- Det ligger noen maler man kan ta utgangspunkt i.
- Rådmennene må ta ansvaret, men mange i administrasjonen må inn tilsvarende som under utredningen.
- Parallelt kan det kjøres en prosess knyttet til kjøp av tjenestene.
- Sentralt å høre hvordan folket tenker både om innhold i intensjonsavtale og utvidelse av kjøp av tjenester. Bør være en del av innbyggerinvolveringen.
- Vi må også huske på at Rømskog kan selge tjenester til Aurskog-Høland som ledige plasser på sykehjemmet, valgmedarbeider osv.

- Innbyggerundersøkelsen i Rømskog gir signaler på hva som er viktig i en sårn prosess for våre innbyggere, men det er fortsatt en jobb å gjøre for prosjektgruppen.
- I hovedsak kan arbeidet settes i gang på nyåret. Vi må på samlet behov utover de tjenestene som kjøpes i dag.
- Avtalene må baseres på en vinn-vinn situasjon.
- Intensjonsavtale i de fem kommunene i Indre Østfold skal behandles i kommunestyrene 23.1.
- Det er vanskelig for resten av Norge å skjønne hvorfor Rømskog skal bestå som egen kommune. Folk er redd for at et bygdesamfunn skal bli borte. Aurskog-Høland er sammensatt av flere bygdesamfunn som ikke alltid henger sammen.
- Utfordring til ledelsen i Aurskog-Høland: Går det an å se på hvordan vi kan få til Aurskog-Høland-identiteten samtidig som man føler seg om aurskoding, hemnesing? Går det an å finne andre løsninger for samarbeid som kan være med på å bygge en struktur som også innad i kommunen her kan være interessant for å skape mer samhold mellom bygdesamfunnene? Det finnes mange muligheter gjennom kommuneloven til samarbeidsmetoder. Det er en sammenheng mellom behovet for gode kvalitative tjenester og innbyggernes behov for nærhet.
- Aurskog-Høland orienterte om kommuneplanarbeidet i forhold til tettstedsutviklingen.
- Det er mye prat om at Aurskog-Høland ikke er ferdig med forrige kommunesammenslåing. Det er ikke bare negativt. Men drivkraften i lokalsamfunnene drar dem videre. Hallen på Hemnes hadde ikke stått der hvis ikke engasjementet hadde vært der.
- Nettopp at Aurskog-Høland har denne tettstedsstrukturen gjør det interessant å diskutere med dere. Det handler om hvordan man kan bruke lokalsamfunnene til å bli det positive og drivende i kommunene. Aurskog-Høland går motsatt vei fordi dere spiller på de ulike bygdesamfunnene og at ikke alle skal være like. Det blir ikke strømlinjeformet og sentralisert som i Skedsmo. Synes dere langt på vei har fått det til, men hvor vil dere videre? For Rømskog er det et poeng at bygdesamfunnene ikke skal tømmes, men utvikles. En slik tankegang er positivt og kan være en berikelse for begge kommuner uavhengig av samarbeidsform framover.
- Den største utfordringen er areal- og transportplanen kombinert med hvordan kommunene skal utvikle seg framover. Hvordan kan vi legge til rette for en så god kollektivtransport som mulig?

Oppsummert:

- Rådmennene bes om å lage en framdriftsplan for arbeidet med en intensjonsavtale.
- Rådmennene bes om å lage en plan for gjennomgang av eksisterende avtaler om kjøp av tjenester mellom Rømskog og Aurskog-Høland samt behovet for kjøp av andre tjenester utover disse.
- Det innkalles til møter for arbeidsutvalg/styringsgrupper ved behov.

4. Eventuelt

- Politireformen
- Flyktnings situasjonen